

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343
31¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 31² STRAIPSNIU ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1367
52, 58, 59 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 58¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO BEI LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ
KODEKSO 12, 54, 55, 57, 58, 59 IR 61 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 31¹ straipsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo 31² straipsniu įstatymo projekto (toliau – SDĮ projektas), Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 52, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 58¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – SPIĮ projektas) bei Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 54, 55, 57, 58, 59 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – ANK projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) rengimą paskatino nepakankamas ir neefektyvus dabartinis teisinis reglamentavimas, nustatantis poveikio priemones, kurias Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) ir Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VASPVT), kaip ūkio subjektų priežiūrą vykdančios institucijos, gali taikyti asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms ir kitiems ūkio subjektams, su kuriais VLK yra sudariusi sutartis dėl išlaidų apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšomis, už jų veikloje konstatuotus teisės aktų pažeidimus.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio 1 dalies 2–4 punktais, VLK direktorius, vykdydamas asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių Sveikatos draudimo įstatymo 26, 26¹ ir 26² straipsniuose nurodytas sutartis su VLK, veiklos priežiūrą, turi teisę priimti šiuos sprendimus:

1) pateikti rašytinį nurodymą asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui pašalinti įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų pažeidimus;

2) įpareigoti grąžinti asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto neteisėtai gautas PSDF biudžeto lėšas;

3) pateikti rašytinį nurodymą asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui grąžinti apdraustajam privalomuoju sveikatos draudimu (toliau – apdraustasis) neteisėtai paimtą iš jo mokesčių už asmens sveikatos priežiūros paslaugas, vaistus, medicinos pagalbos priemones ir medicinos priemones, jeigu asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir (ar) vaistus, ir (ar) medicinos pagalbos priemones, ir (ar) medicinos priemones jis turėjo gauti nemokamai.

Pagal savo pobūdį nurodytos poveikio priemonės tik apsiriboja neteisėtų veiksmų padarinių pašalinimu (pažeidimo pašalinimu, žalos PSDF biudžetui atlyginimu ar neteisėtai iš apdraustojo paimto mokesčio grąžinimu apdraustajam), tačiau neatlieka nei baudinės, nei prevencinės funkcijų, t. y. nesukelia asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui jokių realių neigiamų padarinių ir neskatina šių įstaigų vengti pažeidimų darymo ateityje. Toks teisinis reguliavimas reiškia, kad jokia reali atsakomybė už teisės aktų pažeidimus asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms ir kitiems ūkio subjektams, sudariusiems sutartis su VLK, nėra taikoma. Net ir tais atvejais, kai, vadovaujantis Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio 1 dalies 5 punktu, priimamas sprendimas nutraukti su asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistine ar kitu ūkio subjektu sudarytą sutartį ar jos dalį dėl to, kad asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas nepašalina nustatytų pažeidimų ir (ar) neatlygino PSDF biudžetui padarytos žalos, ir (ar) negrąžino apdraustajam neteisėtai iš jo paimto mokesčio, tokia asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas iš karto gali kreiptis į VLK dėl naujos sutarties sudarymo.

Esamo teisinio reguliavimo ydingumą patvirtina aplinkybė, kad, **atliekant kontrolės procedūras, kasmet nustatoma vis didesnė žala PSDF biudžetui – ši žala nustatoma atliekant didžiąją dalį kontrolės procedūrų:**

1) 2024 metais kontrolės procedūrų ir supaprastinto neatitikčių vertinimo metu VLK nustatė 3,5 karto didesnę žalą PSDF biudžetui, nei buvo nustatyta 2023 metais – jei 2023 metais buvo nustatyta 635,6 tūkst. Eur žala, tai 2024 metais nustatyta žala jau siekė 2,25 mln. Eur. 2025 metais buvo nustatyta 1,5 mln. Eur žala;

2) VLK vykdomos stebėsenos metu 2024 metais išvengtos žalos PSDF biudžetui (realios žalos išvengta tik dėl to, kad VLK, vykdomos stebėsenos metu nustačiusi neatitiktis, pareikalavo, jog asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ir kiti ūkio subjektai patikslintų statistines korteles ar kitus duomenis privalomojo sveikatos draudimo informacinėje sistemoje SVEIDRA, ir su tuo susiję mokėjimai iš PSDF biudžeto nebuvo atlikti) dydis taip pat padidėjo daugiau kaip 2 kartus – 2023 metais buvo išvengta 3,07 mln. Eur žalos, o 2024 metais – 6,36 mln. Eur žalos. 2025 metais buvo išvengta 3,2 mln. Eur žalos;

3) 2024 metais VLK atliko 437 kontrolės procedūras (patikrinimus) ir net 327 atvejais (74,8 procento visų patikrinimų) buvo nustatyta žala PSDF biudžetui. 2025 metais VLK atliko 213 kontrolės procedūrų – 163 atvejais (76,5 procento visų patikrinimų) buvo nustatyta žala.

Pažymėtina, kad 2025 metais sumažėjusį atliktų kontrolės procedūrų skaičių ir nustatytą mažesnę žalą PSDF biudžetui lėmė objektyvios aplinkybės – 2025 metais didesnis dėmesys buvo skirtas pacientų neteisėtų mokėjimų (priemokų) kontrolei (atitinkamai mažiau dėmesio buvo skirta kontroliuojant galimos žalos PSDF biudžetui padarymą): 2024 metais neteisėtų priemokų suma sudarė 2,4 tūkst. Eur, o 2025 metais, šiai sričiai skyrus daugiau dėmesio, neteisėtų priemokų suma sudarė 400 tūkst. Eur.

Taip pat pažymėtina, kad nuo 2025 m. liepos 1 d., kai įsigaliojo Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnis, suteikiantis VLK direktoriui teisę taikyti pažeidimus padariusioms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms ir kitiems ūkio subjektams šio straipsnio 1 dalyje nurodytas poveikio priemonės, buvo atliktos 77 kontrolės procedūros (patikrinimai) – 55 atvejais (71,4 procento visų patikrinimų) buvo nustatyta žala PSDF biudžetui. Šios aplinkybės patvirtina, kad poveikio priemonės, kuriomis asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ir kiti ūkio subjektai tik įpareigojami grąžinti neteisėtai gautas lėšas, bet jokių neigiamų padarinių dėl savo neteisėtų veiksmų nepatiria, neatgraso jų nuo pažeidimų darymo (įsigaliojus minėtiems Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimams nustatoma iš esmės tiek pat pažeidimų ir panašaus dydžio žala PSDF biudžetui, kokia buvo nustatoma ir galiojant ankstesniam teisiniam reguliavimui).

Realios asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų atsakomybės nebuvimą akcentavo ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba:

1) 2024 m. gegužės 6 d. antikorpupcinio vertinimo išvadoje Nr. 4-01-4600 „Dėl ambulatorinių slaugos paslaugų namuose ir kitų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo priežiūros teisinio reglamentavimo“¹ ji pateikė kritines antikorpupcines pastabas, kad: „Administracinių nusižengimų kodekse nustatyta administracinė atsakomybė už neteisingų duomenų apie suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas pateikimą ligonių kasoms neatitinka veikos pavojingumo, jos padarinių (žalos PSDF biudžetui dydžio), todėl neatgraso nuo šių pažeidimų darymo“, „dalis poveikio priemonių yra ne baudžiamojo pobūdžio, o skirtos atkurti iki pažeidimo buvusią situaciją“, „teisės aktai nenustato termino, po kiek laiko asmens sveikatos priežiūros įstaiga vėl galėtų kreiptis dėl naujos asmens sveikatos priežiūros teikimo ir apmokėjimo PSDF biudžeto lėšomis sutarties sudarymo“;

2) 2024 m. gruodžio 30 d. korupcijos rizikos analizės išvadoje „Dėl Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos bei Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio teritorinių ligonių kasų vykdomos ūkio subjektų kontrolės procesų“ ji pateikė kritinę antikorpupcinę pastabą, kad: „Teisiniame reglamentavime įtvirtintos nepakankamai griežtos poveikio priemonės ir antikorpupcinių požiūrių ydingas jų taikymas praktikoje sukelia korupcijos rizikas“:

i) „<...> pagal dabartines sankcijas, ūkio subjektams tiek potencialios, tiek realiai skiriamos baudos dydis praktikoje nesiekia nei 1 proc. nustatytos žalos. Manytina, jog būtina tobulinti poveikio priemonių sistemą, tuo pačiu griežtinti šiuo metu galiojančias nuobaudas, kadangi jos niekaip

¹ Prieiga internete [4-01-4600 Antikorpupcinio vertinimo išvada dėl ambulatorinių slaugos paslaugų namuose ir kitų asmens sveikat...](#)

neatgraso ūkio subjektų nuo pažeidimų darymo <...>“. Atsižvelgiant į tai, „Siūloma plėsti ir griežtinti administracines nuobaudas, kurios numatytos ūkio subjektų priežiūros ir kontrolės procesuose, rizikoms valdyti ir teikti teisėkūros iniciatyvą Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Seimui“;

ii) „Situacija, kai ūkio subjektai nesulaukia jokių realių neigiamų pasekmių yra itin žalinga antikorupcinio požiūriu, kadangi kaip minėta sukuria ūkio subjektams „nebaudžiamumo“ jausmą, egzistuoja tik pavieniai atvejai, kuomet ūkio subjektai sulaukia realių finansinių pasekmių, o esant pažeidimų pakartotinumui ir kitoms sunkinančioms aplinkybėms, sutarties su VLK nutraukimas, kaip poveikio priemonė, praktiškai neįmanomas.“ Atsižvelgiant į tai, „Siūloma keisti praktiką ūkio subjektų veiklos priežiūros ir kontrolės procese, ir ūkio subjektams skirti realias finansines sankcijas“, „Manytina, jog pakartotinio pažeidimo atvejais gali būti taikomos ir kitokios poveikio priemonės, kurios galėtų turėti itin nuo pažeidimų atgrasantį poveikį, pavyzdžiui, sutarties nutraukimas su ASPĮ, itin sunkiais atvejais – licencijos atėmimas ir kt.“;

3) 2025 m. rugpjūčio 11 d. antikorupcinio vertinimo išvadoje Nr. 4-01-7275 „Dėl Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-518 ir Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-519“² pažymėta, kad projektais siūlomas teisinis reglamentavimas gali būti ydingas antikorupcinio požiūriu, nes „Projektais siūlomas teisinis reglamentavimas gali neatliepti Projektais siekiamų tikslų, kadangi pagal Projektus atsisakius kai kurių įstatymuose nustatytų nuostatų, tai nereikš draudimo asmens sveikatos priežiūros įstaigoms teikiant valstybės laiduojamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikti papildomas paslaugas. Siekiant spręsti Projektų rengėjų nurodomą neteisėtų priemonių iš pacientų ėmimo klausimą, svarstytina, ar už įstatyme nustatyto reikalavimo (kad už valstybės laiduojamos asmens sveikatos priežiūros paslaugas iš paciento negali būti reikalaujama jokio papildomo mokesčio) nesilaikymą šiuo metu teisės aktuose nustatytos poveikio priemonės yra pakankamai atgrasiančios, taip pat svarstytina dėl kitų tikslinių priemonių numatymo galimybių.“

VASPVPT taikomos poveikio priemonės – Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 54, 55, 59 ir 61 straipsniuose numatyta atsakomybė – taip pat yra nepakankamai paveikios dėl per mažo sankcijose nurodyto piniginių baudos dydžio. Šiuose straipsniuose nustatyti minimalūs ir maksimalūs baudų dydžiai galioja nuo pat Administracinių nusižengimų kodekso įsigaliojimo, t. y. nuo 2017 m. sausio 1 d., ir nė karto nebuvo keisti. Pažymėtina, kad pagal oficialios statistikos duomenis³ infliacija Lietuvoje nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2025 m. liepos 31 d. siekė 55,6 procento. Atsižvelgiant į šią aplinkybę ir siekiant, kad piniginių bauda, kaip bausmė, turėtų tokį pat ekonominį poveikį, koks buvo priimant Administracinių nusižengimų kodeksą, tikslinga atitinkamai padidinti ir Administracinių nusižengimų kodekso 54, 55, 59 ir 61 straipsniuose nurodytus piniginių baudų dydžius. Šį poreikį taip pat patvirtina ir VASPVPT administracinių nusižengimų protokolų surašymo statistika, rodanti administracinių nusižengimų didėjimo tendenciją. VASPVPT 2021 m. surašė vieną protokolą, 2022 m. – devynis, 2023 m. – keturis, 2024 m. – penkis, o 2025 m. – 13 protokolų. Aktualu tai, kad VASPVPT surašo administracinių nusižengimų protokolus, pateikdama administracinius nurodymus, kuriais pažeidėjas įpareigojamas sumokėti pusę sankcijoje nurodyto minimalaus dydžio sumos. Per pastaruosius penkerius metus beveik visi asmenys, kuriems buvo taikyta administracinė atsakomybė, sumokėjo administraciniame nurodyme nustatytą sumą – pusę sankcijoje numatytos minimalios sumos. Dėl šios aplinkybės Administracinių nusižengimų kodekso 54, 55, 59 ir 61 straipsniuose nustatyti baudų dydžiai tampa dar mažesni ir neatgraso nuo nusižengimų padarymo. Nurodytu laikotarpiu VLK surašytų administracinių nusižengimų protokolų daugėjo: 2022 m. buvo surašyti 2 protokolai, 2023 m. – 1, 2024 m. – 3, 2025 m. – 5, o per pirmuosius du 2026 m. mėnesius – net 6.

VASPVPT, vykdydama ūkio subjektų priežiūrą, taip pat turi labai ribotą pasirinkimą poveikio priemonių, kurios gali būti taikomos nustačius Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje ir 54 straipsnio 1 dalyje nurodytus pažeidimus. Poveikio priemonių

² Prieiga internete [4-01-7275 Antikorupcinio vertinimo išvada dėl Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. X...](#)

³ Prieiga internete [Infliacijos skaičiuoklė - Oficialiosios statistikos portalas.](#)

trūkumas pasireiškia tuo, kad, nustačius teisės aktų pažeidimus ir taikant Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme numatytas poveikio priemones – licencijos ar jos dalies galiojimo, ar paslaugų, nurodytų licencijoje, teikimo sustabdymą, yra užkardomi pažeidimai, tačiau tai neskatina ūkio subjektų (asmens sveikatos priežiūros įstaigų) laikytis teisės aktų reikalavimų ir neatgraso jų nuo pažeidimų darymo. Prieš taikant poveikio priemonę privaloma asmens sveikatos priežiūros įstaigą įspėti ir numatyti terminą pažeidimams pašalinti, pavyzdžiui, reikiamoms medicinos priemonėms įsigyti, reikiamos kvalifikacijos sveikatos priežiūros specialistams įdarbinti, nors iki tol kelis mėnesius ar net kelerius metus atitinkamų medicinos priemonių ar specialistų asmens sveikatos priežiūros įstaiga neturėjo, t. y. esamos poveikio priemonės ir jų skyrimo tvarka neveikia prevenciškai ir neskatina įstaigų laikytis teisės aktų reikalavimų, nes, nustačius pažeidimus, įstaigai bus suteikta galimybė pašalinti trūkumus be jokių neigiamų padarinių įstaigai. Net ir panaikinus asmens sveikatos priežiūros įstaigos licenciją, pašalinusi pažeidimus įstaiga vėl gali kreiptis dėl naujos licencijos išdavimo. Pažymėtina, kad asmens sveikatos priežiūros veikla yra viena iš nedaugelio veiklų, kuriomis verstis būtina licencija. Licencija išduodama, jei įstaiga atitinka teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, nustatytus higienos reikalavimus, yra apsirūpinusi medicinos priemonių, asmeninės apsaugos priemonių ir kitų veiklos vykdymui užtikrinti būtinų priemonių atsargomis, taip pat jei įstaiga atitinka personalo, patalpų ir teisinės formos reikalavimus. Šie reikalavimai nėra formalūs, nes neturėdama reikalingų specialistų (gydytojų, slaugytojų, akušerių), neturėdama reikalingų medicinos priemonių ar neatitinkanti higienos reikalavimų įstaiga negali suteikti tinkamų ir kokybiškų paslaugų. Jei nesuteikiama reikiama medicininė pagalba, rizikuojama paciento sveikata ar net gyvybe – netinkamas paslaugų suteikimas gali lemti ir lemia, kad pakenkiama paciento sveikatai ar tai tampa paciento mirties priežastimi.

Taigi aptariamos poveikio priemonės, turinčios užtikrinti pacientų saugą ir kokybišką asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, neatlieka savo funkcijos – neatgraso asmens sveikatos priežiūros įstaigų nuo teisės aktų pažeidimų darymo, todėl yra pakankamas pagrindas konstatuoti, kad šiais atvejais reikalinga papildoma ekonominio poveikio priemonė – pinigine bauda, kuri būtų taikoma už Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje ir 54 straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų pažeidimus. Piniginė bauda būtų taikoma visais atvejais, nepriklausomai nuo to, ar asmens sveikatos priežiūros įstaiga pašalins pažeidimus, ar dėl nustatytų pažeidimų bus stabdomas licencijos ar jos dalies galiojimas, ar ji pati prašys stabdyti ar naikinti savo licencijos ar jos dalies galiojimą. Tokiu būdu bus užtikrinamas įstaigos atsakomybės už padarytus pažeidimus neišvengiamumas ir didesnės įstatymais saugomos vertybės – pacientų sveikatos ir gyvybės – apsauga.

Įstatymų projektų tikslas – griežtinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų atsakomybę už Administracinių nusižengimų kodekso 12, 54, 55, 57, 58, 59 ir 61 straipsniuose nurodytus nusižengimus, taip pat įteisinti naujas poveikio priemones, kurios turėtų realų, juntamą ir atgrasantį poveikį (pinigines baudas, draudimą tam tikrą laiką sudaryti naują sutartį, jeigu ankstesnė sutartis buvo nutraukta dėl teisės aktų pažeidimų), bei atsakomybės neišvengiamumą. Tikimasi, kad Įstatymų projektais siūlomų priemonių visuma paskatins asmens sveikatos priežiūros įstaigas, vaistines ir kitus ūkio subjektus dėti maksimalias pastangas, kad jų vykdoma veikla atitiktų teisės aktų reikalavimus, nebūtų daroma žala PSDF biudžetui, o pacientams būtų teikiamos kokybiškos sveikatos priežiūros paslaugos, būtų užtikrinta pacientų sauga ir teisėti interesai.

Įstatymų projektais taip pat siekiama patikslinti VASPVT vykdomos valstybinės priežiūros turinį, aiškiai reglamentuojant, kad jai priskiriama ir licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros veiklos priežiūra, taip pat siekiama nurodyti, kokio įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiami Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo III dalyje nurodytų priežiūrą vykdančių institucijų sprendimai dėl poveikio priemonių taikymo.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad VLK direktorius, vykdydamas asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų veiklos priežiūrą, priima šiuos sprendimus dėl poveikio priemonių taikymo:

1) sustabdyti sutarties vykdymą arba nutraukti sutartį su asmens sveikatos priežiūros įstaiga dėl tų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, dėl kurių sustabdytas ar panaikintas licencijos asmens sveikatos priežiūros veiklai galiojimas, sustabdyti sutarties vykdymą arba nutraukti sutartį su vaistine, jeigu sustabdomas ar panaikinamas vaistinės veiklos licencijos galiojimas (sutarties vykdymas stabdomas iki atitinkamos licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo dienos);

2) pateikti rašytinį nurodymą asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui pašalinti įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų pažeidimus;

3) įpareigoti grąžinti asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto neteisėtai gautas PSDF biudžeto lėšas;

4) pateikti rašytinį nurodymą asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui grąžinti apdraustajam neteisėtai paimtą iš jo mokesčių už asmens sveikatos priežiūros paslaugas, vaistus, medicinos pagalbos priemones ir medicinos priemones, jeigu asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir (ar) vaistus, ir (ar) medicinos pagalbos priemones, ir (ar) medicinos priemones jis turėjo gauti nemokamai;

5) 30 kalendorinių dienų sustabdyti sutarties arba jos dalies vykdymą dėl tų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, vaistų, medicinos pagalbos priemonių ar medicinos priemonių nuomos, dėl kurių priimtas šios dalies 2–4 punktuose nurodytas sprendimas nebuvo įvykdytas per 30 kalendorinių dienų nuo jo priėmimo dienos, o, neįvykdžius šio sprendimo iki sutarties arba jos dalies galiojimo sustabdymo termino pabaigos, nutraukti sutartį arba jos dalį.

Sveikatos draudimo įstatymas nenumato atgrasančių poveikio priemonių, kurios teisės aktų reikalavimų nesilaikančiai asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui sukeltų realias neigiamas pasekmes ir skatintų laikytis atitinkamą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, t. y. įstatymas nenumato galimybės už padarytus pažeidimus paskirti piniginę baudą, taip pat nenumato draudimo sudaryti naują sutartį su asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistine ar kitu ūkio subjektu, jeigu ankstesnė sutartis buvo nutraukta dėl padarytų teisės aktų pažeidimų.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnyje reglamentuojamas juridinių asmenų licencijavimas asmens sveikatos priežiūros veiklai, įskaitant ir poveikio priemones, taikomas asmens sveikatos priežiūros licencijos turėtojams, – licencijos galiojimo sustabdymą ir licencijos galiojimo panaikinimą. Taip pat yra nustatyti šių poveikio priemonių taikymo pagrindai, tačiau nėra aiškus šios priemonės santykis su šio įstatymo III dalyje nurodytomis poveikio priemonėmis ir jų priėmimo procedūra, įstatymo lygiu nėra reglamentuojama licencijuotos asmens sveikatos priežiūros veiklos priežiūra ir jos turinys.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo III dalyje „Įstaigų veiklos kontrolė“ nurodomos visos sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų valstybinę priežiūrą vykdančios institucijos, atskirai nurodoma kiekvienos iš jų kompetencija sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų valstybinės priežiūros srityje, reglamentuojamos šių institucijų teisės, pareigos, taikomos poveikio priemonės, jų taikymo pagrindai ir t. t. Tačiau pastebėtina, kad, išskyrus Administracinių nusižengimų kodekse numatytą administracinių nuobaudų skyrimą įstaigų darbuotojams ir vadovams, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo III dalis (konkrečiai – 58 straipsnis) nenumato piniginių baudų skyrimo pačioms įstaigoms, kaip juridiniams asmenims. Be to, Sveikatos priežiūros įstaigų 58 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad šiame įstatyme nurodytų įstaigų veiklą kontroliuojančių valstybės institucijų sprendimai dėl kontrolės priemonių ar sankcijų taikymo gali būti per trisdešimt dienų skundžiami įstatymo nustatyta tvarka, tačiau nedetalizuojama, kokio konkrečiai įstatymo nustatyta tvarka šie sprendimai turi būti skundžiami.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas nenumato galimybės už padarytus pažeidimus asmens sveikatos priežiūros įstaigai paskirti piniginę baudą.

Administracinių nusižengimų kodekso 54 straipsnyje nustatyta, kad už asmens sveikatos priežiūros veikla užsiimančių specialistų pareigų, nustatytų įstatymuose ir kituose teisės aktuose, neatlikimą arba netinkamą atlikimą skiriama bauda nuo 140 Eur iki 300 Eur, o 55 straipsnyje nustatyta, kad už tyčinį melagingą pareiškimą VASPVT apie suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas skiriama bauda nuo 14 Eur iki 30 Eur.

Administracinių nusižengimų kodekso 57 straipsnyje nustatyta, kad už neteisingų duomenų apie suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išduotus (parduotus) kompensuojamuosius vaistus, medicinos pagalbos priemones (tarp jų ortopedijos technines priemones), specialiosios medicininės paskirties maisto produktus ir nuomojamas medicinos priemones pateikimas VLK, kai dėl šios veikos padaroma mažesnė nei 300 Eur žala PSDF biudžetui, taikomas įspėjimas. Šią veiką padarius pakartotinai skiriama bauda nuo 140 Eur iki 300 Eur. Už analogišką veiką, dėl kurios padaroma ne mažesnė nei 300 Eur žala PSDF biudžetui, skiriama bauda nuo 300 iki 560 Eur, o tokia veiką padarius pakartotinai skiriama bauda nuo 600 Eur iki 850 Eur.

Administracinių nusižengimų kodekso 58 straipsnyje nustatyta, kad už tyčinį melagingų duomenų apie suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir išduotus (parduotus) kompensuojamuosius vaistus, specialiosios medicininės paskirties maisto produktus, medicinos pagalbos priemones (tarp jų ortopedijos technines priemones) ir nuomojamas medicinos priemones, gautus ir panaudotus centralizuotai perkamus vaistus ir medicinos pagalbos priemones (tarp jų ortopedijos technines priemones) pateikimą VLK skiriama bauda nuo 300 Eur iki 560 Eur, o šią veiką padarius pakartotinai skiriama bauda nuo 600 Eur iki 850 Eur.

Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnyje nustatyta, kad už medicinos priemonių saugą, kokybę, veikimą, naudojimą, pateikimą rinkai, tiekimą, atitikties įvertinimą, klinikinių tyrimų su medicinos priemonėmis, veiksmingumo tyrimų ir medicinos priemonių techninės būklės tikrinimo atlikimą reglamentuojančių norminių ar kitų teisės aktų nevykdymą ar pažeidimą skiriama bauda asmenims nuo 30 Eur iki 290 Eur, o juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 300 Eur iki 850 Eur. Šią veiką padarius pakartotinai skiriama bauda asmenims nuo 280 Eur iki 600 Eur, o juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 820 Eur iki 1 500 Eur.

Administracinių nusižengimų kodekso 61 straipsnyje nustatyta, kad už vertimąsi sveikatinimo veikla nesilaikant įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų skiriama bauda nuo 600 Eur iki 1 140 Eur.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

SDĮ projektas

Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio pakeitimais siūloma nustatyti naują poveikio priemonę – piniginę baudą, kuri VLK direktoriaus sprendimu būtų taikoma asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui už teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų, apmokamų iš PSDF biudžeto, teikimą, vaistų, medicinos pagalbos priemonių, I klasės medicinos priemonių ir *in vitro* diagnostikos priemonių, skirtų savikontrolei, bei medicinos priemonių, būtinų apdraustųjų sveikatos priežiūrai namuose užtikrinti, išrašymą ir išdavimą, pažeidimus. Piniginių baudų dydžiai, baudų skyrimo ir sumokėjimo tvarka detalizuojami Sveikatos draudimo įstatymo 31² straipsnyje:

1) už pažeidimą, dėl kurio buvo padaryta žala PSDF biudžetui, skiriama nuo 20 iki 100 procentų padarytos žalos dydžio piniginei bauda (vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 139 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos socialinio draudimo įstatymo 19 straipsnio 2 dalimi, analogiško dydžio baudos skiriamos už žalos padarymą valstybės biudžetui ar socialinio draudimo biudžetui);

2) už pažeidimą, dėl kurio nebuvo nepadaryta žala PSDF biudžetui ir nebuvo pažeista paciento teisė gauti valstybės laiduojamą (nemokamą) sveikatos priežiūrą, skiriama nuo 2 iki 10 bazinių socialinių išmokų dydžio piniginė bauda;

3) už pažeidimą, dėl kurio buvo pažeista paciento teisė gauti valstybės laiduojamą (nemokamą) sveikatos priežiūrą, skiriama nuo 5 iki 15 kartų didesnio dydžio, nei neteisėtai iš paciento paimtas mokestis, piniginė bauda.

Pažymėtina, kad SDĮ projektu už pažeidimą, kai pažeidžiama paciento teisė į valstybės laiduojamą (nemokamą) sveikatos priežiūrą – neteisėtai iš paciento paimtas priemokas – nustatoma daug didesnio dydžio piniginė bauda, palyginti su padarytos žalos dydžiu, nei ta, kuri bus skiriama už žalos PSDF biudžetui padarymą. Didesnius baudų dydžius lemia šių pažeidimų specifika:

1) žala daroma socialiai ir finansiškai pažeidžiamam asmeniui – sergančiajam, t. y. naudojamas tuo, kad sunkioje padėtyje esantis asmuo iš esmės neturi kito pasirinkimo, kaip kad sumokėti neteisėtai iš jo reikalaujamą mokestį (priemoką), nes priešingu atveju jis gali tiesiog negauti paslaugos;

2) itin griežtas reguliavimas, susijęs su papildomo mokesčio (priemokų) ėmimu iš pacientų – 2026 m. gegužės 1 d. įsigalios Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnio 5 dalies pakeitimai, nustatantys, kad valstybės laiduojama (nemokama) asmens sveikatos priežiūra visuose Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos vykdomuosiuose subjektuose turi būti teikiama nemokamai ir už šios priežiūros paslaugas negali būti reikalaujama jokio papildomo mokesčio. Vienintelis atvejis, kai teikiant valstybės laiduojamą asmens sveikatos priežiūros paslaugą iš paciento galės būti imamas mokestis – paciento rašytinis patvirtinimas, kad jis atsisako PSDF biudžeto lėšomis kompensuojamos priemonės, naudojamos teikiant paslaugą, ir pageidauja brangesnės priemonės. Šiuo atveju reguliavimas yra imperatyvus ir labai aiškus – gali būti pasirinktos ne bet kokios brangiau kainuojančios priemonės, bet tik tos, kurios bus įtrauktos į Vyriausybės patvirtintą priemonių, kurių kainų skirtumai gali būti apmokami paciento lėšomis, tipų sąrašą. Kainų skirtumas turės būti sumokamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

Taigi, įsigaliojus minėtiems Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimams ir juos įgyvendinantiems poįstatyminiams teisės aktams, neteisėtai iš paciento paimtas mokestis (priemoka) visais atvejais reikš tyčinį pažeidimą, daromą naudojantis sergančiojo pažeidžiamumu – pažeidimą daranti asmens sveikatos priežiūros įstaiga žinos, kad daro neteisėtą veiksmą ir, siekdama ekonominės naudos sau, sąmoningai jį darys. Už šiuos pažeidimus turėtų būti taikoma itin griežta atsakomybė.

SDĮ projektu taip pat nustatomos piniginių baudų skyrimo taisyklės, atitinkančios esmines Mokesčių administravimo įstatymo 140 straipsnio nuostatas, kuriomis vadovaujantis skiriamos baudos už žalos valstybės biudžetui ir socialinio draudimo biudžetui padarymą:

1) skiriamas už atitinkamo pažeidimo padarymą nustatytos piniginės baudos vidurkis;

2) esant kelioms atsakomybę lengvinančioms aplinkybėms ir nesant sunkinančių aplinkybių, skiriama minimali už atitinkamą pažeidimą numatyta bauda (lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma: asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas pripažino teisės aktų pažeidimą, bendradarbiavo su VLK šio pažeidimo tyrimo metu (sudarė sąlygas tinkamai VLK veiklai tiriant pažeidimą, pateikė jai prašomą informaciją, padėjo išaiškinti šį pažeidimą ir jame dalyvavusius asmenis); savo noru pašalino įstatymų ir (ar) kitų teisės aktų pažeidimus, ir (ar) atlygino PSDF biudžetui padarytą žalą, ir (ar) grąžino pacientui neteisėtai iš jo paimtą mokestį ir dėl to nebuvo priimti VLK direktoriaus sprendimai dėl poveikio priemonių taikymo; pažeidimas padarytas kitomis svarbiomis aplinkybėmis, kurias VLK pripažįsta lengvinančiomis aplinkybėmis);

3) esant kelioms atsakomybę sunkinančioms aplinkybėms ir nesant lengvinančių aplinkybių, skiriama maksimali už atitinkamą pažeidimą numatyta bauda (sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma: asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas nebendradarbiavo su VLK šio pažeidimo tyrimo metu ir neteikė jai prašomos informacijos; nepašalino pažeidimo ir (ar) neatlygino PSDF biudžetui padarytos žalos, ir (ar) negrąžino pacientui neteisėtai iš jo paimto

mokesčio ir dėl to buvo priimtas VPK direktoriaus sprendimas sustabdyti sutarties ar jos dalies vykdymą; asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas padarė skirtinguose Sveikatos draudimo įstatymo 31² straipsnio 1 dalies punktuose nurodytus pažeidimus arba tame pačiame punkte nurodytą pažeidimą padarė pakartotinai (pažeidimas laikomas padarytu pakartotinai, jeigu piniginei bauda už ankstesnį pažeidimą buvo paskirta ne anksčiau nei per einamuosius ir trejus praėjusius kalendorinius metus));

4) jeigu nustatomi skirtingi Sveikatos draudimo įstatymo 31² straipsnio 1 dalyje nurodyti pažeidimai, skiriama piniginei bauda už tą pažeidimą, už kurį nustatyta tvarka apskaičiuota bauda yra didžiausia;

5) skiriama bauda negali viršyti 1/12 VPK atitinkamai asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui praėjusiais kalendoriniais metais sumokėtos sumos, t. y. jeigu pagal Sveikatos draudimo įstatymo 31² straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas apskaičiuota bauda bus didesnė nei 1/12 atitinkamai įstaigai praėjusiais metais sumokėtos sumos, įstaigai skiriama bauda atitiks 1/12 praėjusiais metais jai sumokėtos sumos (maksimali galimos skirti baudos viršutinė riba (baudos „lubos“) turėtų užtikrinti, kad paskirta bauda atliktų tiek baudinę, tiek prevencinę funkcijas, tačiau neturėtų lemti įtakos pažeidimą padariusios asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto veiklos stabilumui).

Vertinant, kokią realų finansinį poveikį SDĮ projektu siūlomos baudos turėtų asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms ir kitiems ūkio subjektams, pažymėtina, kad nuo 2025 m. liepos 1 d., kai įsigaliojo Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnis, suteikiantis VPK direktoriui teisę taikyti pažeidimus padariusioms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms ir kitiems ūkio subjektams šio straipsnio 1 dalyje nurodytas poveikio priemones, 55 kontrolės procedūrų (patikrinimų) metu buvo nustatyta žala PSDF biudžetui. Iš nurodyto skaičiaus 50 atvejų (90,9 procento visų patikrinimų, kurių metu buvo nustatyta žala PSDF biudžetui) asmens sveikatos priežiūros įstaigos PSDF biudžetui padarytą žalą atlygino savo noru greičiau nei per 30 kalendorinių dienų, tad VPK direktoriui nereikėjo taikyti Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų poveikio priemonių. Atsižvelgiant į šią nustatytą pažeidimų ir žalos atlyginimo statistiką, galima daryti prielaidą, kad absoliučioje daugumoje atvejų žalą PSDF biudžetui padariusioms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms ar kitiems ūkio subjektams būtų skiriama minimali piniginei bauda, atitinkanti 20 procentų PSDF biudžetui padarytos žalos dydį. Minėtų kontrolės procedūrų metu buvo nustatyta 938 tūkst. Eur žala PSDF biudžetui, už šios žalos padarymą būtų paskirtos minimalios 20 procentų PSDF biudžetui padarytos žalos dydžio piniginės baudos – bendra jų suma būtų sudariusi maždaug 188 tūkst. Eur. Tikėtina, kad, priėmus SDĮ projektą, asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ir kiti ūkio subjektai, žinodami, kad už teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir padarytą žalą jiems gali būti skiriama bauda, veiklą vykdys atsakingiau ir vengs daryti pažeidimus – tai turėtų lemti mažesnę, nei nurodyta, skiriamų baudų sumą.

VPK direktoriaus sprendimas paskirti piniginę baudą, kaip ir kiti Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti VPK direktoriaus sprendimai dėl poveikio priemonių taikymo, turės būti įvykdytas (bauda sumokėta) per 30 kalendorinių dienų nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

Siekiant Sveikatos draudimo įstatymo nuostatų, susijusių su piniginių baudų skyrimu, sisteminio suderinamumo su kitais teisės aktais, reguliuojančiais panašius teisinius santykius (baudų už mokesčių įstatymų ar vartotojų teisių apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus skyrimą, baudų sumokėjimą ir priverstinį išieškojimą), SDĮ projektu taip pat siūloma nustatyti, kad:

1) gavus asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto motyvuotą prašymą, VPK direktoriaus sprendimu piniginės baudos ar jos dalies mokėjimas gali būti atidėtas iki

6 mėnesių, jeigu nustatoma, kad asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas sumokėti baudos laiku negali dėl objektyvių priežasčių⁴;

2) asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui apskundus VLK direktoriaus sprendimą skirti piniginę baudą, bauda turi būti sumokėta ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos⁵;

3) asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui nesumokėjus piniginės baudos, ji būtų išieškoma priverstinai. Šiuo atveju VLK direktoriaus sprendimas dėl priverstinio baudos išieškojimo būtų laikomas vykdomuoju dokumentu, kuris būtų pateikiamas vykdyti antstoliui Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka⁶.

SDĮ projektu taip pat siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas neįvykdo Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio 1 dalyje nurodyto VLK direktoriaus sprendimo, įpareigojančio pašalinti nustatytą teisės aktų pažeidimą, atlyginti PSDF biudžetui padarytą žalą ar grąžinti pacientui neteisėtai iš jo paimtą mokestį, ir dėl to priimamas minėto straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytas sprendimas nutraukti sutartį ar jos dalį, nauja sutartis su ta pačia asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistine ar kitu ūkio subjektu dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų, vaistų, medicinos pagalbos priemonių ar medicinos priemonių nuomos, dėl kurių priimtas sprendimas nutraukti sutartį ar jos dalį, galėtų būti sudaroma ne anksčiau kaip praėjus 2 metams nuo sprendimo nutraukti sutartį ar jos dalį priėmimo dienos.

Pažymėtina, kad 2025 m. liepos 1 d. įsigaliojusios Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio nuostatos, suteikiančios teisę nutraukti sudarytą su asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistine ar kitu ūkio subjektu sutartį, gali būti taikomos ne už jų veikloje nustatytus pažeidimus, bet už nustatytų pažeidimų nepašalinimą, žalos PSDF biudžetui neatlyginimą ar neteisėtai paimto mokesčio negrąžinimą pacientui (jei įstaiga padaryto pažeidimo nepašalina ar padarytos žalos neatlygina ne tik per VLK direktoriaus sprendime nustatytą 30 dienų terminą, bet ir per papildomą 30 dienų terminą, kuriam buvo sustabdytas sutarties ar jos dalies galiojimas, ir dėl to turi būti nutrauktas sutarties ar jos dalies galiojimas). Taip pat pažymėtina, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugos pagal savo pobūdį yra viešosios paslaugos, teikiamos visuomenės poreikiams patenkinti ir valstybei vykdam Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnyje nustatytą pareigą laiduoti medicinos pagalbą ir paslaugą žmogui susirgus. Nuo laiku teikiamų tinkamų paslaugų tiesiogiai priklauso asmens sveikata ar net gyvybė, todėl viešasis interesas reikalauja, kad tokias paslaugas teiktų tik patikimi paslaugų teikėjai, griežtai besilaikantys teisės aktuose nustatytų atitinkamų paslaugų teikimo reikalavimų ir nedelsiant pašalinantys jų veikloje nustatytus pažeidimus (jei jie nustatomi). Ši asmens sveikatos priežiūros paslaugų specifiška lemia poreikį tam tikrą laiką riboti nepatikimų įstaigų, kurios ne tik nesilaiko teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, bet ir ilgą laiką (arba niekada) nepašalina nustatytų pažeidimų ir neatlygina padarytos žalos, galimybę sudaryti naujas sutartis dėl tokių paslaugų teikimo. Paminėtina, kad teisinio reguliavimo turinio prasme panašūs, bet dar griežtesni ribojimai nustatyti ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 6 punkte – pagal šį įstatymą iš pirkimo pašalinamas tiekėjas, dėl kurio per pastaruosius 3 metus buvo nutraukta sutartis arba per pastaruosius 3 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs teismo sprendimas, kuriuo tenkinamas perkančiosios organizacijos, perkančiojo subjekto ar suteikiančiosios institucijos reikalavimas atlyginti nuostolius, patirtus dėl to, kad tiekėjas sutartyje nustatytą esminę sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais, ar per pastaruosius 3 metus buvo priimtas perkančiosios organizacijos sprendimas, kad tiekėjas sutartyje nustatytą esminę sutarties sąlygą

⁴ Galimybė atidėti baudos sumokėjimo terminą taip pat numatyta Mokesčių administravimo įstatymo 88 straipsnio 1 ir 1¹ dalyse (taikoma ne tik baudoms, paskirtoms už mokesčių įstatymų pažeidimus, bet ir administracinėms baudoms), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 19 straipsnio 6 dalyje.

⁵ Analogiškos nuostatos įtvirtintos Mokesčių administravimo įstatymo 110 straipsnio 1 dalyje, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 13 dalyje, Administracinių nusižengimų kodekso 675 straipsnio 2 dalyje, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 48 straipsnio 1 dalyje.

⁶ Tokia pati baudų išieškojimo tvarka nustatyta Mokesčių administravimo įstatymo 106 straipsnio 1 dalies 6 punkte, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje, Administracinių nusižengimų kodekso 676 straipsnio 2 dalyje, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 48 straipsnio 2 dalyje.

vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais ir dėl to buvo pritaikyta sutartyje nustatyta sankcija. Taigi, SDĮ projektu siūlomas draudimas įstatyme nustatytą laiką sudaryti naują sutartį Lietuvos teisinėje sistemoje nebūtų naujovė.

Siekiant, kad SDĮ nuostatos, griežtinančios asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų atsakomybę už jų veikloje nustatytus pažeidimus, atitiktų teisinio reguliavimo srityje galiojančią taisyklę *lex retro non agit* (kad teisės aktas nebūtų taikomas teisiniams faktams ir teisiniams padariniams, kurie atsirado iki naujai priimto teisės akto įsigaliojimo), SDĮ projekte numatyta, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto pažeidimai, padaryti iki 2026 m. spalio 31 d. (naujų Sveikatos draudimo įstatymo nuostatų įsigaliojimo), nagrinėjami ir poveikio priemonės už juos taikomos pagal teisės aktų nuostatas, galiojusias iki 2026 m. spalio 31 d.

SPIĮ projektas

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 52 straipsnyje papildomas VASPVTV vykdomos valstybinės priežiūros aprašymas, aiškiau reglamentuojant, kad ji apima ir licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros veiklos priežiūrą. Tokiu būdu nustatoma, kad, vykdant licencijuojamos asmens sveikatos veiklos priežiūrą, galioja tokios pat teisės ir pareigos bei taikomos tokios pat poveikio priemonės pagal tą pačią procedūrą, kaip ir visos kitos VASPVTV vykdomos priežiūros metu, išskyrus keičiamame Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 59 straipsnyje nurodytas išimtis: kai įstaiga pati prašo sustabdyti ar panaikinti licencijos ar jos dalies galiojimą, kai įstaiga yra likviduojama bei kai licencijos ar jos dalies galiojimas panaikinamas dėl pažeidimų, kurių įstaiga nepašalino jos licencijos ar jos dalies galiojimo sustabdymo metu. Tokios išimties nustatomos, nes įstaigos atstovų dalyvavimas svarstyme dėl poveikio priemonės taikymo neturėtų prasmės – neturėtų jokios įtakos priimamam sprendimui.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas papildomas šiomis nuostatomis:

a) 58 straipsnis papildomas nuostata apie licencijos ar jos dalies galiojimo sustabdymą ir panaikinimą (nors ši priemonė nurodyta Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnyje, 58 straipsnis papildomas, siekiant, kad visos poveikio priemonės būtų nurodytos vienoje vietoje ir būtų aišku, pagal kokias procedūras šios priemonės taikomos);

b) 58 straipsnio 3 dalies nuostata papildoma, siekiant nustatyti, kad šiame įstatyme nurodytų įstaigų veiklą kontroliuojančių valstybės institucijų sprendimai dėl kontrolės priemonių ar sankcijų taikymo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka;

c) įstatymas papildomas nauju 58¹ straipsniu, reguliuojančiu piniginių baudų skyrimą. Šiame straipsnyje numatoma, kad ši priemonė taikoma įstaigai, jei paaiškėja, kad įstaiga pažeidžia šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nurodytus reikalavimus; taip pat kaip papildoma poveikio priemonė įstaigai taikant šio įstatymo 58 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą poveikio priemonę ir 5 punkte nurodytą poveikio priemonę – įstaigos licencijos ar jos dalies galiojimo panaikinimą, kai įstaigos licencijos galiojimas panaikinamas šio įstatymo 5 straipsnio 14 dalies 4 punkte nurodytu pagrindu (kai siekdama gauti licenciją asmens sveikatos priežiūros veiklai, įstaiga pateikia suklaidotus dokumentus);

d) 58¹ straipsnyje nustatoma, kad piniginės baudos dydis yra lygus asmens sveikatos priežiūros įstaigai pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymo 27 straipsnį apskaičiuotam įmokos už praėjusius kalendorinius metus dydžiui. Pažymėtina, kad nauja poveikio priemonė – piniginė bauda – nustatoma tik už tuos teisės aktų pažeidimus, už kuriuos yra taikomos kitos keičiamame įstatyme nurodytos poveikio priemonės arba šios kitos poveikio priemonės būtų taikomos, jei, paskyrus piniginę baudą, per nustatytą terminą nebūtų pašalinti pažeidimai. Pavyzdžiui, jei yra nustatoma, kad įstaiga neturi specialistų, medicinos ar kitų priemonių, būtinų sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, pažeidimas nėra siejamas su padariniais ar padaryta žala, nes vien šių pažeidimų buvimas kelia didelę potencialią grėsmę pacientų saugai (sveikatai ir net gyvybei). Svarbu kuo greičiau pašalinti tokius pažeidimus ir užkardyti jų grėsmę ateityje. Kitaip tariant, visi tokie teisės

aktų pažeidimai yra vienodai pavojingi, todėl logiška ir tikslinga jiems taikyti pagal vienodą principą apskaičiuotą baudos dydį – nustatyti, kad jis yra lygus įstaigai pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 27 straipsnį apskaičiuotam įmokos už praėjusius kalendorinius metus dydžiui. Pažymėtina, kad šis dydis priklauso nuo įstaigos teikiamų paslaugų spektro, jų rizikingumo bei nuo įstaigos pajamų, t. y. grindžiamas objektyviais, tiksliai pamatuojamais kriterijais. Šis dydis yra individualus kiekvienai įstaigai, todėl atitinkamo dydžio bauda geriausiai gali atlikti tiek prevencinę, tiek baudžiamąją funkciją. Taip pat numatyta, kada šis baudos dydis gali būti mažinamas arba didinamas, jeigu nustatomos atsakomybę lengvinančios arba sunkinančios aplinkybės. Analogiškai, kaip ir SDĮ projektu, nustatomos tokia pati baudos sumokėjimo, termino atidėjimo ir priverstinio išieškojimo tvarka.

Pakeistas įstatyminis teisinis reguliavimas sveikatos priežiūros įstaigų valstybinės priežiūros srityje sustiprins valstybės institucijų, pirmiausia VASPVT, taikomų priemonių arsenalą – tai leis užtikrinti įstaigų atsakomybę už padarytus pažeidimus neišvengiamumą, prisidės prie efektyvesnės pažeidimų prevencijos bei daug efektyvesnio kokybiškų ir saugių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo.

Atsižvelgiant į tai, kad SDĮ projektu ir SPIĮ projektu numatomas naujas asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų veiklos priežiūros teisinis reguliavimas, nustatoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalimi, kad SDĮ projektu ir SPIĮ projektu siūlomos nuostatos įsigaliotų 2026 m. lapkričio 1 d.

ANK projektas

ANK projektu siekiama sugriežtinti administracinę atsakomybę už Administracinių nusižengimų kodekso 57 ir 58 straipsniuose numatytus nusižengimus – neteisingų ar melagingų duomenų apie suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išduotus (parduotus) kompensuojamuosius vaistus, medicinos pagalbos priemones (tarp jų ortopedijos technines priemones), specialiosios medicininės paskirties maisto produktus ir nuomojamas medicinos priemones pateikimą VLK, dėl ko padaroma žala PSDF biudžetui.

ANK projektu siūlomų administracinių nuobaudų – baudų – dydžiai sistemiškai derinami su Administracinių nusižengimų kodekse nustatytais baudų dydžiais už panašaus pobūdžio ir pavojingumo nusižengimus (neteisingų ir melagingų duomenų pateikimą Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos), taip pat užtikrinama, kad už pavojingesnį nusižengimą būtų taikoma griežtesnė atsakomybė nei ta, kuri taikoma už panašaus pobūdžio mažiau pavojingą nusižengimą.

ANK projektu siūloma:

1) už Administracinių nusižengimų kodekso 57 straipsnio 1 dalyje numatytą nusižengimą – neteisingų duomenų pateikimą VLK, dėl kurio PSDF biudžetui padaroma mažesnė nei 300 Eur žala, numatyti ne tik įspėjimą, bet ir kitą nuobaudą – baudą nuo 80 Eur iki 180 Eur (įspėjimas ir tokio pat dydžio bauda numatyta Administracinių nusižengimų kodekso 187 straipsnio 1 dalyje už neteisingų duomenų įrašymą į mokesčių administratoriui pateiktas turto ir (ar) pajamų deklaracijas arba kitas ataskaitas);

2) už Administracinių nusižengimų kodekso 57 straipsnio 2 dalyje numatytą nusižengimą – pakartotinį 57 straipsnio 1 dalyje numatytą nusižengimą – vietoj šiuo metu numatyto baudos dydžio nuo 140 Eur iki 300 Eur nustatyti baudą nuo 200 Eur iki 300 Eur, siekiant, kad už pakartotinį nusižengimą minimali bauda būtų didesnė nei maksimali bauda už tokį patį vienkartinį nusižengimą;

3) už Administracinių nusižengimų kodekso 57 straipsnio 3 dalyje numatytą nusižengimą – neteisingų duomenų pateikimą VLK, dėl kurio PSDF biudžetui padaroma ne mažesnė negu 300 Eur žala, vietoj šiuo metu numatyto baudos dydžio nuo 300 Eur iki 560 Eur nustatyti baudą nuo 360 Eur iki 560 Eur, siekiant, kad už pažeidimą, dėl kurio padaroma didesnė žala PSDF biudžetui, taikoma minimali bauda būtų didesnė nei maksimali bauda, taikoma už mažiau pavojingą nusižengimą (kuriuo padaroma mažesnė žala), numatytą to paties straipsnio 2 dalyje;

4) už pakartotinį Administracinių nusižengimų kodekso 57 straipsnio 3 dalyje numatytą nusižengimą Administracinių nusižengimų kodekso 57 straipsnio 4 dalyje liktų galioti šiuo metu nustatyta bauda nuo 600 Eur iki 850 Eur;

5) už Administracinių nusižengimų kodekso 58 straipsnio 1 dalyje numatytą nusižengimą – tyčinį melagingų duomenų pateikimą VLK – vietoj šiuo metu nustatyto baudos dydžio nuo 300 Eur iki 560 Eur nustatyti baudą nuo 600 Eur iki 850 Eur (siūloma nustatyti tokio pat dydžio baudą, kokią ANK projektu siūloma taikyti už Administracinių nusižengimų kodekso 57 straipsnio 4 dalyje numatytą nusižengimą, t. y. už tyčinį melagingų duomenų pateikimą siūloma nustatyti tokia pat atsakomybę, kokia būtų taikoma už pakartotinį neteisingų duomenų pateikimą VLK, dėl kurio PSDF biudžetui padaroma ne mažesnė nei 300 Eur žala);

6) už Administracinių nusižengimų kodekso 58 straipsnio 2 dalyje numatytą nusižengimą – pakartotinį 58 straipsnio 1 dalyje numatytą nusižengimą – vietoj šiuo metu numatyto baudos dydžio nuo 600 Eur iki 850 Eur nustatyti baudą nuo 1 000 Eur iki 6 000 Eur (tokio pat dydžio bauda numatyta Administracinių nusižengimų kodekso 187 straipsnio 4 dalyje už žinomai neteisingų duomenų įrašymą į deklaracijas, nustatyta tvarka patvirtintas ataskaitas arba į kitus mokesčių administratoriui ar kitai valstybės įgaliotai institucijai pateikiamus dokumentus).

Atsižvelgiant į tai, kad žala PSDF biudžetui gali būti padaroma ne tik pateikiant neteisingus ar melagingus duomenis apie suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išduotus (parduotus) kompensuojamuosius vaistus, medicinos pagalbos priemones (tarp jų ortopedijos technines priemones), specialiosios medicininės paskirties maisto produktus ir nuomojamas medicinos priemones, bet ir kitus duomenis, kuriais vadovaujantis atliekami mokėjimai iš PSDF biudžeto (pavyzdžiui, duomenis apie prisirašiusių prie asmens sveikatos priežiūros įstaigos gyventojų skaičių (mokėjimai iš PSDF biudžeto atliekami atsižvelgiant į prisirašiusių gyventojų skaičių), duomenis apie asmens sveikatos priežiūros įstaigoje dirbančius specialistus (tam tikros asmens sveikatos priežiūros paslaugos apmokamos PSDF biudžeto lėšomis tuo atveju, jeigu jas teikia teisės aktuose nustatytos sudėties specialistų komanda) ir kt.), Administracinių nusižengimų kodekso 57 ir 58 straipsniuose numatytą nusižengimų dispozicijoje siūloma numatyti atsakomybę ir už neteisingą ar melagingą šių duomenų pateikimą.

Be to, siekiant Administracinių nusižengimų kodekso nuostatas suderinti su Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio 2 dalies nuostatomis, pagal kurias už mažareikšmius teisės aktų pažeidimus asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui pareiškama žodinė pastaba ir įstatymų numatytos kitos poveikio priemonės netaikomos, ANK projektu siūloma papildyti Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio 1 dalį – į joje pateikiamą administracinių nusižengimų, kurie gali būti laikomi mažai pavojingais, sąrašą įtraukti Administracinių nusižengimų kodekso 57 straipsnio 1 dalyje nurodytus pažeidimus. Šie pakeitimai leis užtikrinti, kad tais atvejais, kai bus padarytas mažareikšmis pažeidimas (pavyzdžiui, dėl pateiktų neteisingų duomenų PSDF biudžetui bus padaryta kelių Eur dydžio žala), jį padaręs asmuo privalės atlyginti padarytą žalą ir tiek pagal Sveikatos draudimo įstatymą, tiek pagal Administracinių nusižengimų kodeksą jam bus pareikšta žodinė pastaba. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad ANK projektu siūlomi pakeitimai sistemiškai dera ir kitu aspektu – Sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pažeidimų, kurie laikomi mažareikšmiais, kriterijų aprašą, taip pat šių pažeidimų pašalinimo terminus tvirtina sveikatos apsaugos ministras ar jo įgaliota institucija, o Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad kriterijus, pagal kuriuos administracinis nusižengimas laikomas mažai pavojingu, nustato instituciją, kurių pareigūnai turi teisę pradėti administracinio nusižengimo teiseną, vadovai.

Už VASPVPT kompetencijai priskirtus tirti nusižengimus, nurodytus Administracinių nusižengimų kodekso 54, 59 ir 61 straipsniuose, skiriamų baudų dydžius siūloma padidinti 55 procentais, atsižvelgiant į tai, kad tokio dydžio infliacijos rodikliai buvo fiksuojami nuo 2017 m. sausio 1 d. (kai buvo patvirtintas Administracinių nusižengimų kodeksas) iki 2025 m. liepos mėnesio. Siekiant sisteminio suderinamumo, t. y. kad už panašius nusižengimus būtų taikoma panašaus dydžio atsakomybė, Administracinių nusižengimų kodekso 55 straipsnyje nustatomi tokie pat baudos

dydžiai, kokie yra taikomi už 57 straipsnio 4 dalyje bei 58 straipsnio 1 dalyje nurodytus nusižengimus. ANK projektu padidinami 59 straipsnio 2 dalyje numatyti baudų dydžiai, siekiant, kad už pakartotinį nusižengimą (pavojingesnę veiką) skiriama bauda būtų ne mažesnė, nei skiriama už tokį pat, tačiau vienkartinį nusižengimą.

Tikimasi, kad griežtesnė administracinė atsakomybė bus paveikesnė ir efektyvesnė priemonė, skatinanti asmens sveikatos priežiūros įstaigas vengti nusižengimų darymo, ir padės siekti kokybiškų bei saugių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymų projektus neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimti Įstatymų projektai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimtų įstatymų įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymai tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės, nes jais reguliuojamos ne asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų veiklos sąlygos, bet nustatomos poveikio priemonės, kuriomis būtų siekiama skatinti minėtas įstaigas ir įmones laikytis atitinkamą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atgrasyti jas nuo pažeidimų darymo. Akcentuotina, kad didesnė pažeidimų prevencija ir galimybė taikyti poveikio priemones, kurios būtų ne tik griežtesnės, nei yra šiuo metu, bet ir proporcingos padarytam pažeidimui, labiau atgrasys asmens sveikatos priežiūros įstaigas, vaistines ir kitus ūkio subjektus nuo pažeidimų darymo, o tai sudarys geresnes sąlygas sąžiningai konkurencijai ir sąžiningo verslo plėtrai.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Kitų įstatymų priimti ar keisti nereikės.

10. Įstatymų projektų atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų nustatytų reikalavimų. Įstatymų projektais naujos sąvokos neapibrėžiamos ir esamų sąvokų apibrėžtys nekeičiamos.

11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Priėmus įstatymus reikės pakeisti:

1) Asmens sveikatos priežiūros įstaigų licencijavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-156 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų licencijavimo“;

2) Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, veiklos priežiūros tvarkos aprašą, patvirtintą Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2014 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. 1K-10 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3) Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos atliekamų patikrinimų taisyklės, patvirtintas Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. T1-390 „Dėl Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos atliekamų patikrinimų taisyklių patvirtinimo“;

4) Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos neplaninių asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės patikrinimų ir galimai neteisėtoms asmens sveikatos priežiūros veiklos patikrinimų atlikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2013 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. T1-136 „Dėl Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos neplaninių asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės patikrinimų ir galimai neteisėtoms asmens sveikatos priežiūros veiklos patikrinimų atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

5) Pacientų skundų nagrinėjimo Valstybinėje akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyboje prie Sveikatos apsaugos ministerijos tvarkos aprašą, patvirtintą Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2013 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. T1-137 „Dėl Pacientų skundų nagrinėjimo Valstybinėje akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyboje prie Sveikatos apsaugos ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Įstatymams įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.

Tikėtina, kad dėl įstatymais nustatomų griežtesnių poveikio priemonių sumažės asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų daromų pažeidimų skaičius – tai atitinkamai lems mažėjančią PSDF biudžetui padaromos žalos dydį.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Specialistų vertinimų ir išvadų Įstatymų projektų rengimo metu negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai žodžiai: sveikatos priežiūros įstaigų ir vaistinių priežiūra, piniginė bauda.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.